

Hvis en Kommune udbyder et Arbejde, og et Firma har Lyst til at give Tilbud derpaa, maa det vel gaa til paa den Maade, at det paagældende Firma undersøger, om det kan tænkes at kunne komme ind under denne Lov, og hvis det er af den Mening, regner med dette i sit Tilbud og i Betingelserne opgiver, at for saa vidt Firmaet faar Tilskuddet, bliver Prisen den og den, hvis ikke, bliver Prisen saa og saa meget højere. Det er saa lige ud ad Landevejen, at jeg ikke kan se, det skulde give Anledning til nogen synderlig Vanskelighed af den Art, det ærede Medlem her stillede i Udsigt.

Saa anførte det ærede Medlem videre, at dette Forslag neppe vilde give Arbejde til 30 000 Arbejdere, som der var blevet sagt, og det vilde navnlig ikke gøre det, efter at Summen var halveret, saaledes at Halvdelen af Beløbet skulde gaa til Tilskud og Halvdelen til Laan. Nu er det imidlertid aldrig paastaet, at naar dette Forslag var vedtaget, vilde 30 000 Arbejdere Dagen efter kunne rykke i Arbejde; det er sagt, at herigennem stilledes der Midler til Raadighed, hvorved der, hvis Midlerne blev anvendt i det Omfang, som det var paatænkt, vilde kunne blive Tale om 100 Arbejdsdage for 30 000 Arbejdere. Halveringen, det indrømmer jeg, er ogsaa efter min Mening en mindre god Foranstaltning; nu er det imidlertid en Gang et Ønske, et Ønske endog fra to Partier, at man skal gaa frem paa den Maade, og saa er der ingen Grund til ikke at søge at imødekomme et saadant Ønske. Men Halveringen skulde dog ikke betyde, at der slet ingenting kom ud af den ene Halvdel af Beløbet. De Firmaer, der i Stedet for Tilskud søger Laan, søger fornuftigvis ogsaa disse Laan for derigennem at forøge deres Produktion, ellers er der jo ingen som helst Mening i at give Hjælpen. For disses Vedkommende kan man maaske ikke forudberegne, at der vil blive Tale om at skaffe Arbejde til saa og saa mange Tusinde Arbejdere i saa og saa mange Dage, men det er klart, at hvis man overhovedet skønner det rimeligt at give dem Laan, hvad enten Pengene saa skal gaa til nye Maskiner eller til anden Anvendelse, til Eksport eller hvad det nu maatte være, saa er Forudsætningen for Laanet, at vedkommende Firma derved skulde kunne forøge sin Produktion. Men selv om det virkelig skulde være saa ulykkeligt, som det ærede Medlem altsaa frygtede, at det kun blev Halvdelen af de 30 000, der kom i Arbejde, nemlig 15 000, vilde jeg dog mene, at ogsaa dette var værd at regne med, at det dog ikke var en saadan

Bagatel, at man fra den høje Rigsdags Side turde kimse derad.

Det ærede Medlem fremhævede overfor forskellige faldne Ytringer, at Venstre ikke havde i Sinde at trykke Arbejdslønnen ned, og det var jo meget glædeligt at høre en Venstremænd udtale dette, navnlig efter at jeg nu for kort Tid siden i Folketinget har hørt to Venstremænd sige det modsatte. Baade Venstres officielle Ordfører og en af Venstres Hjelpeordførere i Folketinget har jo med tydelige Ord — hvad det ærede Medlem kan finde i Rigsdagstidenden — erklæret, at den første og vigtigste Betingelse, Kærnen i det hele, det var, at Arbejdslønnen skulde nedsættes, og den ene af disse Talere gik endogsaa saa vidt at anbefale, at Rigsdagen hurtigst muligt skulde foretage en Ændring i Rigsdagsmændenes Aflønningsmaade for derved at faa et moralsk Middel til at trykke Arbejdernes Løn ned. Paa Baggrund af disse Udtalelser glæder det mig naturligvis i høj Grad at høre, at den ærede Ordfører i Landstinget ikke deler den Opfattelse, at det er Kærnepunktet i det hele, at Arbejdslønnen bliver nedsat.

Det samme ærede Medlem var inde paa, hvem der havde Æren af eller Skammen for dette Forslag, og fralagde Kriseværnsudvalget et saadant Ansvar. Det samme Spørgsmaal har de Konservatives Ordfører i Folketinget berørt. Dette Forslag er blevet til paa den meget naturlige Maade, at det er udarbejdet af Erhvervsministeriet og derefter forelagt i Kriseværnsudvalget, i hvilket der foruden en Embedsmand fra Ministeriet sidder 3 Repræsentanter for Industriens Besiddere, og jeg saa maa kalde dem, og 2 for Arbejderne, og i dette Udvalg har man givet Forslaget enstemmig Tilslutning, efter at man har haft Tid og Lejlighed til at stille Ændringsforslag til det og i øvrigt beskæftiget sig med det paa den Maade, man fandt det rimeligt. Et Medansvar for Forslaget kan jeg derfor ikke anerkende, at dette Kriseværnsudvalg ikke har. Men det er mig for øvrigt ganske ligeegyldigt, om jeg har medskyldige i den Henseende, jeg er villig til ganske alene at bære Ansvaret for Forslaget; jeg tror, det bliver værre for dem, der forkaster det, end for dem, der har lavet det.

Endelig talte det ærede Medlem — selvfølgelig, kan jeg vel sige — om Holland, om det Bilag vedrørende Forholdene i Holland, som ledsagede Forslaget, da det blev fremsat, og om den Divergens, der senere har vist sig at være mellem den oprindelige Indberetning og en senere Indberetning.